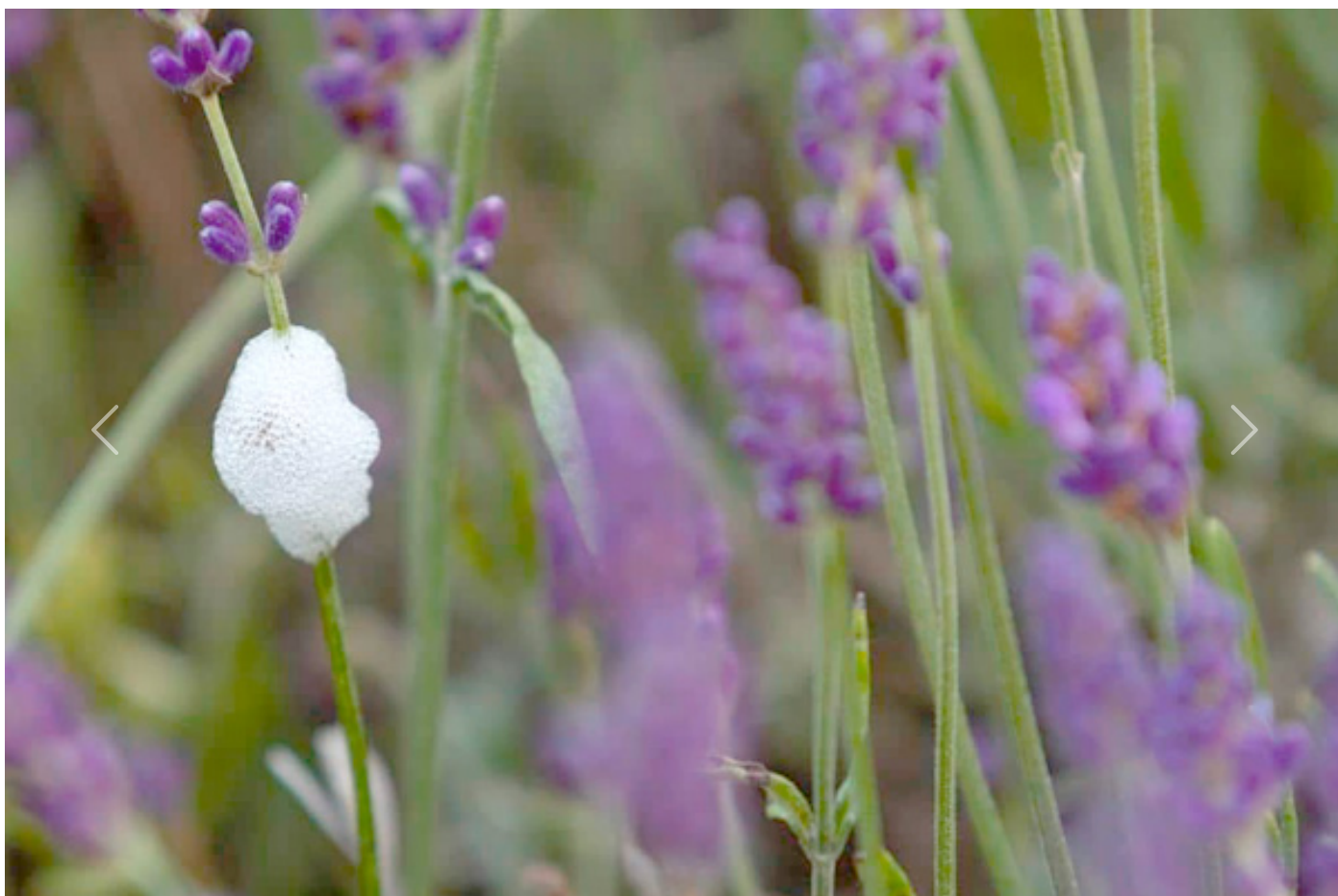

Împotriva dăunătorilor levănțicii, măsurile agrotehnice sunt de importanță primordială.

Автор(и): проф. д.с.н Иванка Лечева

Дата: 27.10.2017 Брой: 10/2017

Lavanda este atacată de un număr relativ mic de dăunători. Utilizarea pesticidelor trebuie să fie minimală, deoarece prezența cantităților reziduale în produs este inacceptabilă. Acest lucru necesită să ne bazăm în primul rând pe măsuri de protecție preventive, care ar trebui să înceapă deja la înființarea plantațiilor.

În plantațiile de lavandă apar și provoacă daune următorii dăunători: lăcustele, cicoadele păroase și nematodul nordic al nodozităților radicale, care fac parte din dăunătorii polifagi, precum și molia lavandei din speciile specializate.

Lăcustele se înmulțesc masiv la anumite intervale și provoacă gradații. Începând din 2013, în sudul Bulgariei, în regiunile Kardzhali, Petrich și Blagoevgrad, se observă o tendință de creștere a densității populației acestor dăunători. În anii de înmulțire masivă, lăcustele pot distruge complet recolta.

Printre cosașii – fam. Tettigoniidae, următorii sunt dăunători pentru lavandă: cosașul verde mare și cosașul de pădure:

Cosașul verde mare (*Tettigonia viridissima*)

Este răspândit pe scară largă în regiunile unde se cultivă lavanda. Atât larvele, cât și adulții sunt dăunători. Larvele road frunzele, trăind și hrănindu-se individual. Daunele provocate de adulți sunt mai mari, deoarece aceștia road mugurii și florile. Dezvoltă o generație pe an și iernează ca ou în sol.

Cosașul de pădure (*Isophia tenuicerca*)

Atacă cel mai frecvent plantațiile de lavandă din apropierea pădurilor. Apare cu densitate mai mare pe versanții sudici ai Sredna Gora. Dezvoltă o generație pe an și iernează ca ou. Larvele eclozează în aprilie. Inițial se hrănesc cu frunzele de arbori foioși și plante erbacee, iar mai târziu se mută pe tufele de lavandă și le road frunzele. La începutul lunii iunie apar adulții, care atacă părțile înflorite și pot distruge recolta.

Printre lăcustele de câmp (**fam. Acrididae**) următorii sunt dăunători pentru lavandă:

Lăcusta marocană (*Dociostaurus maroccanus*), Lăcusta italiană (*Calliptamus italicus*)

Lăcustele de câmp provoacă daune mai semnificative în perioadele de înmulțire masivă. Ele formează focare primare în zonele necultivate cu iarbă, pajiști și pășuni cu vegetație rară, unde preferă să depună ouăle. Cele două specii au biologie similară. Dezvoltă o generație pe an, dar spre deosebire de cosași, iernează ca ouă cu embrion dezvoltat în păstăi în sol.

Larvele eclozează la sfârșitul lunii aprilie—începutul lunii mai, după ce temperatura aerului a rămas peste 17 °C timp de mai multe zile consecutive. Larvele și adulții provoacă același tip de daune, dar larvele trăiesc și se hrănesc împreună în grupuri mari. Gregaritatea este mai pronunțată la lăcusta marocană. Cele mai mari daune sunt provocate de larvele de stadiul V și adulți. În anii de înmulțire masivă pot distruge complet recolta.

Lăcusta marocană are o distribuție cosmopolitană și în țara noastră se găsește peste tot. Găsește condiții favorabile pentru depunerea ouălor și dezvoltare pe terenuri virane și abandonate, pajiști, pășuni etc.

La densitate mare a populației este capabilă să distrugă vegetația pe suprafețe mari. Uneori poate zbura până la 50 km pe zi. Lăcustele se deplasează în roiuri, care se pot întinde pe câțiva kilometri în lungime și lățime.

Cicoada păroasă (*Philaenus spumarius*)

Cicoada păroasă este o specie polifagă răspândită pe scară largă. Adulții și larvele sunt dăunători, deoarece sug seva din ramurile tufelor de lavandă. Larvele se atașează de ramuri și sunt acoperite cu o substanță spumoasă albă sub care se hrănesc. În cazuri de infestare severă, creșterea tufelor și formarea mugurilor sunt inhibate, ceea ce duce la o reducere a producției. Dezvoltă o generație pe an și iernează ca ou acoperit cu un strat ceros.

Nematodul nordic al nodozităților radicale (*Meloidogyne hapla*)

Condiții favorabile pentru dezvoltarea sa sunt solurile nisipoase cu aerare bună și un primăvară uscată. Pe rădăcini se formează mici gale. Ca urmare a daunelor, creșterea rădăcinilor se oprește și rădăcinile mor. În funcție de gradul de infestare, se observă uscarea parțială sau completă a mugurilor florali. În condiții de secetă, tufele infestate se usucă și producțiile scad brusc.

Molia lavandei (*Sophronia humerella*)

Molia lavandae este singurul dăunător specializat al lavandei în țara noastră. Apare cu densități variabile în diferiți ani. Începând din 2014, se observă o creștere a populației sale în plantațiile din regiunile Plovdiv, Stara Zagora și Burgas. Activitatea dăunătoare a moliei începe în fenofaza "dezvoltarea frunzelor". Larvele sunt dăunătoare; inițial se hrănesc cu frunzele, apoi împletesc vârfurile lăstarilor vegetativi cu fire de mătase și le road. Ramurile cu vârfuri ros nu înfloresc, iar tufele cu frunze deteriorate nu pot hrăni organele generative. Lăstarii suplimentari care apar din mugurii dormienți pot înflori, dar florile sunt mici. (Larva este verde, cu dungi longitudinale deschise pe partea dorsală și cap maro-închis). Dăunătorul dezvoltă o generație pe an și iernează ca larvă.

În combaterea dăunătorilor lavandei, măsurile agrotehnice sunt de importanță primordială:

Alegerea corespunzătoare a locației la înființarea plantațiilor. Trebuie evitate solurile grele, compacte cu apă subterană la mică adâncime;

Izolare spațială între plantațiile noi și cele vechi;

Pregătirea bună a terenului înainte de transplantarea răsadurilor de lavandă;

Utilizarea de material săditor sănătos;

Cultivarea lavandei conform standardelor agronomice ridicate:

- lucrări inter-rând pentru afânarea solului și combaterea buruienilor;
- tăiere în primul an pentru a evita înflorirea prematură, care afectează negativ creșterea și formarea tufelor;
- fertilizare echilibrată pentru creșterea vigoarei culturii;
- monitorizare regulată pentru determinarea prezenței dăunătorilor și evaluarea stării fitosanitare a plantațiilor de lavandă.

Agenția Bulgară pentru Siguranța Alimentelor (BFSA) informează prin prezenta că în perioada 24.06–28.06.2024, suprafețe în municipalitățile Petrich și Sandanski, regiunea Blagoevgrad, vor fi tratate prin aplicare aeriană împotriva lăcustei marocane. Produsul de protecție a plantelor nu prezintă risc pentru viața și sănătatea oamenilor și animalelor.

Pe teritoriul municipalității Petrich, vor fi tratate suprafețe din terenul satului Marikostinovo și din terenul satului General Todorov.

Pe teritoriul municipalității Sandanski, tratamentul va fi efectuat pe suprafețe din terenurile satelor Djigurovo, Laskarevo, Ladarevo, Lyubovka și Leshnitsa.

Motivul acestei acțiuni este înmulțirea masivă a dăunătorului economic important – lăcusta marocană (*Dociostaurus maroccanus*).

** Articolul a fost actualizat la 27.06.2024.*